

Spoštovani!

V priponki je kratki povzetek ukrepov iz zakona, ki pa še ni uradno objavljen. Če bo prišlo v uradni objavi do kakšnih sprememb pa vas bomo o tem obvestili.

KOLEKTIV SUN D.O.O.

Ukrepi po PKP5 (ZZUOOP)

16. OKTOBER 2020 | Jasmina Malnar Molek (OBRTNA ZBORNICA SLOVENIJE)

Državni zbor je včeraj sprejel peti protikoronski paket ukrepov (PKP 5) za omilitev in odpravo posledic COVID-19. Objavo v Uradnem listu lahko pričakujemo v naslednjih dneh. Katere ukrepe zakon prinaša? Spremembe glede na vladni predlog so obarvane rdeče.

I. Nadomestilo plač delavcem zaradi odrejene karantene ali nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile (varstvo otroka)

Veljavnost ukrepa

Odrejena karantena: od 1. 10. 2020 – 31. 12. 2020 (z možnostjo podaljšanja za 6 mesecev)

Višja sila: od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020 (z možnostjo podaljšanja za 6 mesecev)

Upravičeni delodajalci

Delodajalci bodo lahko uveljavljali pravico do povračila izplačanih nadomestil za čas odrejene karantene za delavce, ki jim ne bodo mogli organizirati dela na domu in za delavce, ki ne bodo mogli opravljati dela zaradi višje sile, ki je posledica obveznosti varstva otrok zaradi odrejene karantene ali druge zunanje objektivne okoliščine nezmožnosti obiskovanja vrtca ali šole.

Za otroka se šteje otroke do vključno 5 razreda osnovne šole, otroke v prilagojenih in posebnih programih v osnovnih šolah s prilagojenim programom in v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter otroke, ki imajo v odločbi o usmeritvi določeno pomoč spremljevalca.

Delodajalec je dolžan v obdobju prejemanja povračila izplačanih plač delavcem izplačevati neto nadomestila plače in prispevke za vsa obvezna zavarovanja, sicer mora prejeta sredstva vrniti v celoti.

Nadomestilo plače

Višina nadomestila plače v primeru višje sile znaša 80% povprečne mesečne plače delavca za polni delovni (137/7 ZDR-1), v primeru nadomestila plače zaradi odrejene karantene pa je odvisna od vzroka za izdajo odločbe o karanteni in znaša:

1. **100%** nadomestilo plače, ki bi jo prejel, če bi delal, pripada delavcu, ki mu je odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo v okviru opravljanja dela (na delovnem mestu);
2. **80%** povprečne mesečne plače delavca za polni delovni (137/7 ZDR-1) čas pripada delavcu, ki je odločbo o karanteni prejel ob prihodu v Slovenijo, ob njegovem odhodu pa se je

ta država nahajala na zelenem ali oranžnem seznamu ter delavcu, ki mu je bila odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo izven opravljanja dela;

3. **50%** plače, ki bi jo prejel, če bi delal in ne manj kot 70% minimalne plače pripada delavcu, ki je odšel v državo na rdečem seznamu in je delodajalcu **najmanj en dan pred odhodom** predložil pisno izjavo, da odhaja v državo na rdečem seznamu iz naslova naslednjih osebnih okoliščin:

- smrt zakonca ali zunajzakonskega partnerja
- smrt otroka, posvojenca ali otroka zakonca ali zunajzakonskega partnerja,
- smrt staršev (očeta, matere, zakonca ali zunajzakonskega partnerja starša, posvojitelja),
- rojstvo otroka

- vabila na sodišče

4. **0%** nadomestila plače pripada delavcu, ki je odšel v državo na rdečem seznamu in ne uveljavlja izjem.

Če je delavec ob odrejeni karanteni ali med trajanjem karantene uveljavil oziroma je upravičen do dela s krajšim delovnim časom in prejema delno nadomestilo na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali je upravičen do dela s krajšim delovnim časom na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu, se nadomestilo plače izplačuje v sorazmernem delu, delavec pa zadrži pravice do prejemkov oziroma plačila prispevkov iz socialnih zavarovanj po navedenih predpisih, kot da bi delal.

Dolžnost delavca

* v 24 urah obvestiti delodajalca, da je v karanteni in o razlogih zanjo

* v 3 delovnih dneh od prejema odločbe o karanteni le-to posredovati delodajalcu

* v 3 delovnih dneh od nastanka razloga obvestiti delodajalca o odsotnosti z dela zaradi višje sile

Povračilo nadomestila plače delodajalcu

Izplačana nadomestila plač zaradi odrejene karantene ali višje sile se povrnejo v celoti (bruto I), tudi za praznik in druge dela proste dni, določene z zakonom.

Postopek uveljavljanja povračila

1. Oddaja vloge na ZRSZ (v 8 dneh od uveljavitve zakona, če uveljavlja pravico do povračila za čas pred uveljavitvijo oziroma v 8 dneh od pričetka odsotnosti delavca)

2. Na podlagi odločbe o priznanju pravice se z ZRSZ sklene pogodba o povračilu

3. Oddaja zahtevka

II. Delno povračilo nadomestila plače za čakanje na delo

Veljavnost ukrepa: od 1. 10. 2020 – 31. 12. 2020 (z možnostjo podaljšanja do 30. 6. 2021)

Upravičeni delodajalec

Vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, ki delavcem začasno ne more zagotavljati dela zaradi posledic epidemije, razen:

– neposredni ali posredni proračunski uporabnik državnega oz. občinskega proračuna, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od 70 odstotkov,

- delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K po standardni klasifikaciji dejavnosti, in ima več kot 10 zaposlenih na dan 13. marca 2020,
- tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije EU v RS.

So pa upravičene humanitarne in invalidske organizacije, četudi ne izpolnjujejo pogoja upada prihodkov.

Do pomoči so upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 20 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 20 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 20 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoji ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bodo doseženi, upravičenec vrne prejeta sredstva na podlagi ukrepa. Prihodki iz tega odstavka so čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Nadomestilo plače

Nadomestilo plače znaša 80 % osnove iz 137/7 ZDR-1, vendar ne manj kot znaša minimalna plača.

Povračilo nadomestila plače delodajalcu

Delodajalec je upravičen do delnega povračila v višini 80% izplačanega nadomestila plače in ne več kot 892,50 eur (bruto I). Delodajalcu pripada povračilo nadomestila plače za dejansko mesečno oziroma tedensko obveznost, za prazničen in drug dela prost dan, če bi delavec na ta dan dejansko delal.

Delodajalec ni upravičen do povračila

* če ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če ima neplačane zapadle obveznosti na dan vložitve vloge.

* če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge.

* če je nad njim uveden postopek stečaja ali če se nahaja v likvidacijskem postopku.

Obveznosti delodajalca

* v obdobju prejemanja povračil izplačevati nadomestila plače

* ne sme odrediti nadurnega dela ali začasno prerazporediti delovnega časa, če to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju

* predhodno obvestiti ZRSZ, če delavca pozove na delo

Vračilo prejetih povračil

* kršitev obveznosti delodajalca

* če začne postopek likvidacije, po zakonu, ki ureja gospodarske družbe v obdobju prejemanja sredstev in po prenehanju prejemanja sredstev (za enako obdobje)

Odpuščanje delavcev

V obdobju prejemanja delnega povračila ne sme pričeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, razen v primeru da je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet pred 13. 3. 2020 in delodajalec za te delavce ni uveljavil pravice do povračila nadomestila po ZIUZEOP, ZIUOOPE, ZIUPDV ali tem zakonu.

Postopek uveljavljanja povračila

1. Oddaja vloge na ZRSZ (v 8 dneh od uveljavitve zakona za delavce napotene na čakanje pred uveljavitvijo zakona oziroma v 8 dneh od napotitve na čakanje)

2. ZRSZ odloči o vlogi v 15 dneh s sklepom

3. Oddaja zahtevka

III. Začasni ukrepi za samozaposlene in mikro podjetja

1. Temeljni dohodek

Veljavnost ukrepa: 1. 10. 2020 – 31. 12. 2020 (z možnostjo podaljšanja za 6 mesecev)

Upravičenec

Oseba, ki je bila registrirana za opravljanje dejavnosti **najmanj od 1. 9. 2020** do uveljavitve zakona in dejavnosti zaradi posledic epidemije ne more opravljati ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu tudi po zaključku epidemije COVID-19 in sicer

* samozaposlen (zav. osnova 005),

* družbenik **ali delničar gospodarske družbe, ustanovitelj zadruga ali zavoda**, ki je poslovodna oseba

* kmet (zavarovan po 17. členu ali 25/5 ZPIZ-2)

status	temeljni dohodek
polno zavarovan, ki ne zaposluje	DA
polno zavarovan, ki zaposluje	DA
delno zavarovan	
- delni upokojenec	DA (sorazmerno)
- delno zaposlen	DA (sorazmerno)
- starševsko varstvo	DA
- popoldanski s.p.	NE

Do temeljnega dohodka ni upravičena oseba, ki ne plačuje obveznih dajatev in ne izpolnjuje drugih denarnih nedavčnih obveznosti, če ima na dan vložitve vloge neplačane zapadle davčne obveznosti.

Do pomoči so upravičeni tisti, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot **20 %** glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot **20 %** glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se

jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 20 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 31. 8. 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč. Med prihodke se všttevajo čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Višina

Izredna pomoč znaša 1.100 eur/mesec, 700 eur/mesec za samozaposlene v kulturi in 940 eur/mesec za kmete.

Če upravičenec v zavarovanje ni vključen za celotni mesec ali za polni zavarovalni čas je upravičen do sorazmernega zneska glede na delež vključitve v zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega zavarovalnega časa.

Mesečni temeljni dohodek se zniža za izplačilo delno povrnjenega izgubljenega dohodka (karantena in višja sila).

Temeljni dohodek je oproščen plačila vseh davkov in prispevkov (izvzema se iz davčne osnove).

Postopek

Oddaja vloge preko e-Davkov

TD za mesec	predložitev izjave	nakazilo
Oktober	do 31.10.2020	10.11.2020
November	do 30.11.2020	10.12.2020
December	do 31.12.2020	10.01.2021

Če upravičenec poda izjavo za več mesecev skupaj, se mu nakaže seštevek mesečnih temeljnih dohodkov za posamezne mesece.

Vračilo

1. Če je od uveljavitve tega zakona prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2020 oziroma za leto 2020, morajo upravičenci o tem seznaniti FURS. Prejeta sredstva morajo vrniti po vročitvi odločbe, skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od dneva uveljavitve pravic iz tega zakona do dneva vračila.

2. Neizpolnjevanje pogoja upada prihodkov – obvestiti FURS najkasneje do roka za predložitev davčnega obračuna za leto 2020. Pomoč je potrebno vrniti v roku 30 dni po vročitvi odločbe. Po poteku tega roka se obračunajo zakonske zamudne obresti.

Če upravičenec vrne temeljni dohodek in ni oddal vloge za delno povrnjen izgubljeni dohodek (karantena in višja sila), lahko vlogo odda v 30 dneh od vračila temeljnega dohodka. FURS izplača delno povrnjen izgubljeni dohodek v 15 dneh od prejema vloge.

2. Delno povrnjen izgubljeni dohodek za čas trajanje karantene in višje sile zaradi varstva otrok

Veljavnost ukrepa: 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020 (z možnostjo podaljšanja za 6 mesecev)

Upravičenec

Upravičenec za delno povrnjen izgubljen dohodek, ki zaradi odrejene karantene na domu ali nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile, ne more opravljati dejavnosti in organizirati opravljanja dejavnosti na domu, je:

* samozaposlen (zav. osnova 005),

* družbenik ali delničar gospodarske družbe, ustanovitelj zadruga ali zavoda, ki je poslovodna oseba

* kmet (zavarovan po 17. člen ali 25/5 ZPIZ-2)

Višja sila: varstvo otroka zaradi zaradi odrejene karantene ali druge zunanje objektivne okoliščine nezmožnosti obiskovanja vrtca ali šole. Za otroka se šteje otroke do vključno 5 razreda osnovne šole, otrok v prilagojenih in posebnih programih v osnovnih šolah s prilagojenim programom in v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter otroke, ki imajo v odločbi o usmeritvi določeno pomoč spremljevalca.

Karantena: če je odločbo o karanteni prejel ob prihodu v Slovenijo, ob njegovem odhodu pa se je ta država nahajala na zelenem ali oranžnem seznamu ali če mu je bila odrejena karantena zaradi stika z okuženo osebo.

Višina povrnjenega izgubljenega dohodka

250 eur za vsako odrejeno karanteno ali za čas višje sile, vendar ne več kot 250 eur za 10 dni, 500 eur za 20 dni in 750 eur v enem mesecu.

Dohodek se ne izplača, če je zavezanec v istem obdobju upravičen do prejema temeljnega dohodka.

Delno povrnjen izgubljeni dohodek je oproščen plačila vseh davkov in prispevkov (izvzema se iz davčne osnove).

Način uveljavljanja

Vloga oddana preko e-Davkov v 30 dneh po odrejeni karanteni ali razlogu za višjo silo in najkasneje do 31. 12. 2020. Nakazilo se izvede do 10. v mesecu za vloge oddane v preteklem mesecu.

IV. Ostalo

1. Odsotnost z dela brez obiska zdravnika

Veljavnost ukrepa: do 31. 12. 2020 (z možnostjo podaljšanja za 6 mesecev)

Delavec je lahko odsoten z dela zaradi bolezni brez potrdila o upravičeni zadržanosti z dela, ki ga izda izbrani osebni zdravnik, do 3 zaporedne delovne dni v kosu, največ 1x v koledarskem letu.

Delavec je dolžan delodajalca pisno ali elektronsko obvestiti o odsotnosti prvi dan odsotnosti. V tem času ne sme opravljati pridobitne dejavnosti ali odpotovati izven kraja svojega bivanja.

Višina nadomestila delavcu: 80% plače delavca v preteklem mesecu za polni delovni čas.

Povračilo delodajalcu: nadomestilo krije ZZZS. Vlogo je potrebno oddati na ZZZS najpozneje 3 mesecu po preteku ukrepa.

2. Testiranje delavcev

Veljavnost ukrepa: do 30. 6. 2021 (z možnostjo podaljšanja za 6 mesecev)

Če delodajalec napoti delavca na testiranje, se plačilo delodajalca ne šteje za boniteto delavca.